

Teksty kultury – nie mniej niż pięć dużych pozycji książkowych w ciągu roku (w klasie maturalnej nie mniej niż trzy pozycje) oraz wybrane przez nauczyciela teksty o mniejszej objętości.

Teksty poznawane w całości:

▪ Sofokles <i>Antygona</i> lub <i>Król Edyp</i> (wersja literacka lub spektakl teatralny); ▪ * <i>Bogurodzica</i>; ▪ <i>Lament świętokrzyski</i>; ▪ *Jan Kochanowski – wybrane pieśni, treny (inne niż w gimnazjum) i psalm; ▪ Mikołaj Sęp Szarzyński – wybrane sonety; ▪ William Szekspir <i>Makbet</i> lub <i>Hamlet</i>; ▪ Adam Mickiewicz – wybrane sonety i inne wiersze (w tym <i>Romantyczność</i>), *<i>Dziadów część III</i>, *<i>Pan Tadeusz</i>; ▪ Juliusz Słowacki – wybrane wiersze; ▪ Cyprian Norwid – wybrane wiersze; ▪ *Bolesław Prus <i>Lalka</i>; ▪ Fiodor Dostojewski – wybrany utwór, np. <i>Zbrodnia i kara</i>, <i>Łagodna</i>; ▪ Joseph Conrad <i>Jądro ciemności</i>; ▪ Jan Kasprówicz, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff – wybrane wiersze;	▪ Horacy – wybrane liryki; ▪ Jan Kochanowski <i>Treny</i> (jako cykl poetycki); poezja barokowa (np. Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn); ▪ wybrany wiersz z romantycznej poezji europejskiej; ▪ Juliusz Słowacki <i>Kordian</i> lub <i>Fantazy</i>; ▪ Zygmunt Krasiński <i>Nie-Boska Komedia</i>; ▪ realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (np. Honoriusz Balzac <i>Ojciec Goriot</i>, Emil Zola <i>Nana</i> lub Gustaw Flaubert <i>Pani Bovary</i>); ▪ Stanisław Ignacy Witkiewicz <i>Szewcy</i>; ▪ Gustaw Herling-Grudziński – wybrane opowiadanie; ▪ Michaił Bułhakow <i>Mistrz i Małgorzata</i>; ▪ wybrana powieść lub zbiór opowiadań z XX/XXI w. (np. Marii Dąbrowskiej, Zofii Nałkowskiej, Marii Kuncewiczowej, Józefa Wittlina, Józefa Mackiewicza, Juliana Strykowskiego, Andrzeja Kuśniewicza, Tadeusza Konwickiego, Stanisława Lema, Wiesława Myśliwskiego, Marka Nowakowskiego, Jerzego Pilcha, Olgi Tokarczuk,

- ***Stanisław Wyspiański *Wesele***;
- Władysław Stanisław Reymont *Chłopi* (tom I – *Jesień*);
- Stefan Żeromski – wybrany utwór (*Ludzie bezdomni*, *Wierna rzeka*, *Echa leśne*, lub *Przedwiośnie*);
- Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Konstanty Ildefons Gałczyński – wybrane wiersze;
- Jarosław Iwaszkiewicz – wybrane opowiadanie;
- ***Bruno Schulz – wybrane opowiadanie**;
- Tadeusz Borowski – wybrane opowiadanie;
- Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Różewicz, Czesław Miłosz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, Ewa Lipska, Adam Zagajewski, Stanisław Barańczak – wybrane wiersze;
- Miron Białoszewski – wybrane utwory;
- wybrany dramat dwudziestowieczny z literatury polskiej (np. Stanisława Ignacego Witkiewicza, Sławomira Mrożka lub Tadeusza Różewicza);
- wybrana powieść polska z XX lub XXI w. (np. Marii Kuncewiczowej *Cudzoziemka*, Zofii Nałkowskiej *Granica*, Józefa Mackiewicza *Droga donikąd*, Stanisława Lema

Stefana Chwina, Pawła Huellego);

- wybrana powieść (lub zbiory opowiadań) dwudziestowiecznych autorów z literatury światowej (np. Franza Kafki, Thomasa Manna, Vladimira Nabokova, Alberta Camusa, Isaaca Bashevisa Singera, Johna Steinbecka, Kurta Vonneguta, Gabriela Garcii Marqueza, Günthera Grassa, Umberto Eco, Milana Kundery);
- wybrane wiersze dwudziestowiecznych poetów polskich (innych niż wymienieni na poziomie podstawowym)

Solaris, Juliana Strykowskiego *Austeria*, Tadeusza Konwickiego *Kronika wypadków miłosnych*);

- wybrana powieść światowa z XX lub XXI w. (np. Franza Kafki *Proces*, Alberta Camusa *Dżuma*, George'a Orwella *Rok 1984*, Isaaca Bashevisa Singera *Sztukmistrz z Lublina*, Gabriela Garcii Marqueza *Sto lat samotności*, Umberto Eco *Imię róży*).

Uwaga: nie można pominąć pozycji oznaczonych gwiazdką!

Teksty poznawane w całości lub w części (decyzja należy do nauczyciela):

- wybór mitów;
- *Dzieje Tristana i Izoldy*;
- Miguel Cervantes *Don Kichote*;
- Jan Chryzostom Pasek *Pamiętniki*;
- Ignacy Krasicki – wybrana satyra lub *Monachomachia*;
- Adam Mickiewicz *Dziady część IV*;
- Juliusz Słowacki *Kordian*;
- ***Witold Gombrowicz *Ferdydurke***;
- Irit Amiel – wybrane opowiadanie z tomu *Osmaleni* lub Hanna Krall *Zdążyć przed Panem Bogiem*;
- Gustaw Herling-Grudziński *Inny świat*;

- wybrany esej Mieczysława Jastruna lub Zygmunta Kubiaka poświęcony kulturze antycznej;
- Dante Alighieri *Boska komedia*;
- Johann Wolfgang Goethe *Faust*;
- Czesław Miłosz – wybrany esej;
- Zbigniew Herbert – wybrany esej;
- inny esej autora polskiego (np. Kazimierza Wyki, Jana Błońskiego, Marii Janion, Leszka Kołakowskiego czy ks. Józefa Tischnera, Jarosława Rymkiewicza, Jerzego Stempowskiego);
- wybrany reportaż autora polskiego (np. Ryszarda

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ryszard Kapuściński <i>Podróże z Herodotem</i>. <p>Uwaga: nie można pominąć pozycji oznaczonych gwiazdką!</p>	<p>Kapuścińskiego, Krzysztofa Kąkolewskiego, Hanny Krall, Henryka Grynberga);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dziennik (np. Marii Dąbrowskiej, Zofii Nałkowskiej, Jarosława Iwaszkiewicza, Witolda Gombrowicza); ▪ Jan Paweł II <i>Tryptyk Rzymski</i>.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Biblia (wybrane psalmy, fragmenty: <i>Pieśni nad pieśniami</i>, <i>Księgi Hioba</i>, <i>Apokalipsy św. Jana</i>); <p>Ponadto: wybrane filmy z twórczości polskich reżyserów (np. Krzysztofa Kieślowskiego, Andrzeja Munka, Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego), homilia Jana Pawła II wygłoszona 2 czerwca 1979 roku w Warszawie na Placu Zwycięstwa (Piłsudskiego) – nagranie telewizyjne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Biblia (fragmenty Starego i Nowego Testamentu jako konteksty interpretacyjne dla lektury dzieł z innych epok). <p>Ponadto: wybrane filmy z klasyki kinematografii światowej (np. Ingmara Bergmana, Charlesa Chaplina, Federico Felliniego, Akiry Kurosawy, Andrieja Tarkowskiego, Orsona Wellesa); spektakle teatralne (w tym Teatru TV) – przynajmniej jeden w roku; stała lektura gazety codziennej, tygodnika opinii, miesięcznika i kwartalnika.</p>